

ALDONA BITIENĖ, RŪTA MARKAUSKIENĖ, JOLITA ULJANOVIENĖ

UŽDUOTYS BŪDVARDŽIO LINKSNIAMS ĮTVIRTINTI

DAILININKAI
Danutė Kudabienė
Vladas Kudaba

Žuvėdra
Vilnius

Pratarmė

Šio pratybų sąsiuvinio užduotys yra skirtos III–IV klasės kurčiųjų vaikų kalbai ugdyti ir kalbos gramatinei sandarai formuoti. Jas galima pritaikyti ir II klasės neprigirdintiems vaikams. Užduotys paruoštos atsižvelgiant į lietuvių kalbos kurčiųjų mokymo programą. Jos gali būti naudojamos kaip pratybų sąsiuvinis. Užduotys padeda formuoti žodžių junginių sudarymo įgūdžius, įtvirtinti sakinio sudarymo taisykles. Vaikai mokomi analizuoti sakinius, pagal pavyzdį sudaryti naujus.

Atsižvelgiant į klasės mokslumą, užduotys gali būti atliekamos frontaliai, gali būti naudojamos diferencijuoto ir individualizuoto mokymo uždaviniams realizuoti.

Pratybų sąsiuvinį sudaro šie skyriai:

- užduotys būdvardžio vardininko linksniui įtvirtinti;
- užduotys būdvardžio galininko linksniui įtvirtinti;
- užduotys būdvardžio kilmininko linksniui įtvirtinti;
- užduotys būdvardžio vietininko linksniui įtvirtinti;
- užduotys būdvardžio naudininko linksniui įtvirtinti;
- užduotys būdvardžio įnagininko linksniui įtvirtinti;
- užduotys būdvardžio visiems linksniams įtvirtinti.

Būdvardžiai kalboje be daiktavardžių (beveik) nevartojami. Daiktavardžių vardininko linksnio galūnės rašomos raudonos spalvos lentelėje, todėl ir būdvardžių vardininko linksnio galūnės rašomos raudonos spalvos lentelėje. Tokią lentelę mokytojas pakabina klasėje mokiniams gerai matomoje vietoje. Vėliau šią lentelę papildo kitų linksnių galūnėmis (galininko linksnio – žalia, kilmininko linksnio – geltona, vietininko linksnio – mėlyna, naudininko linksnio – ruda, įnagininko linksnio – violetine). Būdvardžių linksnių mokymo eiliškumas analogiškas daiktavardžių linksnių mokymo eiliškumui.

Šias pratybų sąsiuvinio užduotis sėkmingai gali naudoti pedagogai, dirbantys su specialiųjų poreikių vaikais.

*Išleista vykdant Lietuvių gestų kalbos vartojimo
ir vertėjų paslaugų teikimo 2005–2008 metų programą.*

Būdvardžių galūnių lentelė

Vyriškoji giminė

Koks?	-as	-us	-is
Kokie?	-i	-ūs	-(i)ai
Kokio?	-o	-aus	-(i)o
Kokių?	-ų	-(i)ų	-(i)ų
Kokiam?	-am	-(i)am	-(i)am
Kokiems?	-iems	-iems	-(i)ams
Kokį?	-ą	-ų	-į
Kokius?	-us	-(i)us	-(i)us
Kokiu?	-u	-(i)u	-(i)u
Kokiais?	-ais	-(i)ais	-(i)ais
Kokiame?	-ame	-(i)ame	-(i)ame
Kokiuose?	-uose	-(i)uose	-(i)uose

Moteriškoji giminė

Kokia?	-a	-i	-ė
Kokios?	-os	-(i)os	-ės
Kokios?	-os	-(i)os	-ės
Kokių?	-ų	-(i)ų	-(i)ų
Kokiai?	-ai	-(i)ai	-ei
Kokioms?	-oms	-(i)oms	-ėms
Kokią?	-ą	-(i)ą	-ę
Kokias?	-as	-(i)as	-es
Kokia?	-a	-(i)a	-e
Kokiomis?	-omis	-(i)omis	-ėmis
Kokioje?	-oje	-(i)oje	-ėje
Kokiose?	-ose	-(i)ose	-ėse

Užduotys būdvardžio vardininko linksniui įtvirtinti

Vyriškoji giminė

Koks?	-as	-us	-is
Kokie?	-i	-ūs	-(i)ai

Moteriškoji giminė

Kokia?	-a	-i	-ė
Kokios?	-os	-(i)os	-ės

1. Surašyk būdvardžius į du stulpelius: į vieną – vyriškosios giminės (koks?), į kitą – moteriškosios giminės (kokia?).

Graži, malonus, medinis, tvarkingas, plati, gražus, sunkus, tvarkinga, aukštas, maloni, įdomi, raudonas, platus, sunki, bloga, įdomus, medinė, raudona, blogas, skani, skanus, mandagus, didelis, mandagi, didelė, aukšta.

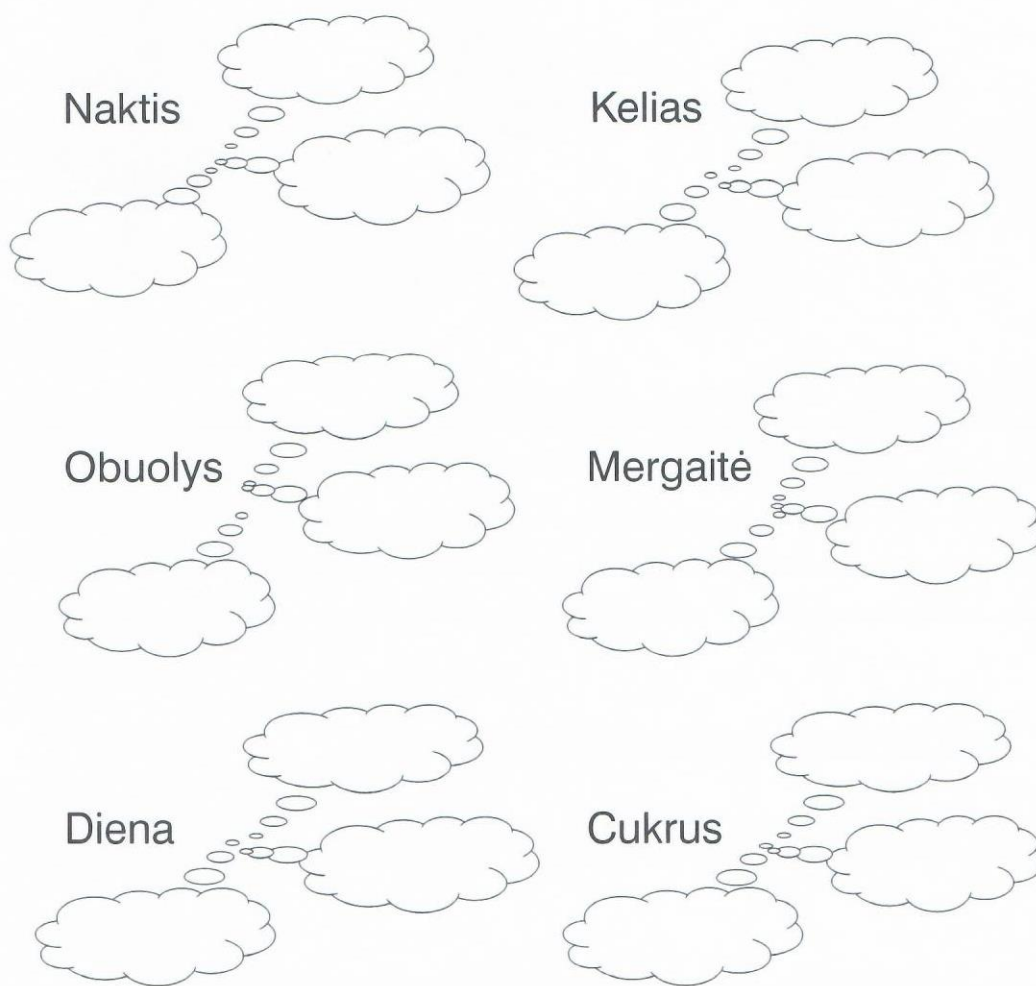
Koks?

Malonus,

Kokia?

Graži,

2. Parink ir įrašyk tinkamus būdvardžius, esančius už brūkšnio.

apvalus
graži
baltas
vingiuotas
šilta
rūgštus
šalta
platus
lietinga
didelis
ilga
siauras
saulėta
saldus
maža
smulkus
protinga
tamsi

3. Atsakyk į klausimus. Pavartok būdvardžius.

Koks ruduo?

Ruduo – spalvingas, niūrus, puikus,

Kokia vasara?

Vasara –

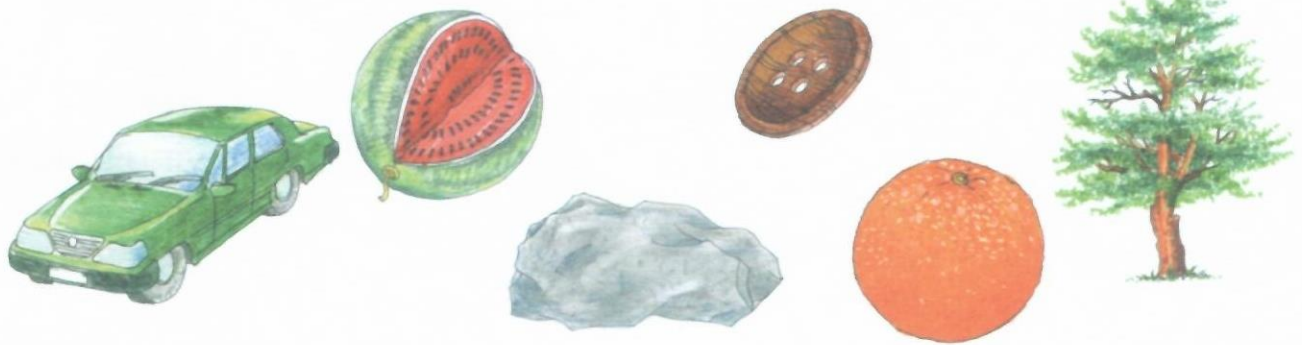
Kokia žiema?

Žiema –

Koks pavasaris?

Pavasaris –

4. Pasakyk ir parašyk, kokie gali būti šie daiktai.

Pavyzdys. Automobilis – greitas, žalias, naujas.

5. Perskaityk žodžius, kurie reiškia daiktų požymius.

Medinė, guminis, odinė, mūrinis, žalias, auksinis, vilnonė, kietas, žalia.

Pasakyk, kurių nupieštų daiktų požymius reiškia perskaityti žodžiai.

Parašyk nupieštų daiktų pavadinimus kartu su žodžiais, kurie reiškia požymius.

Pavyzdys. Medinė lentyna.

6. Perskaityk mįsles. Pabrauk daiktavardžius tiesia linija, būdvardžius vingiuota linija. Virš pabrauktų žodžių parašyk klausimus.

Koks?

Kas?

Raudonas gaidys, žalia skiauterė. Medinė ranka, geležiniai pirštai.

Baltas skystimėlis – gardus valgymėlis. Žalia kojytė, raudona galvytė.

Ilgos ausytės, trumpa uodegytė. Mažas obuolėlis visus apšviečia.

Tvirta kojytė, ruda kepurytė. Baltos lankos, juodos avys, kas išmano, tas jas gano.

7. Pagalvok ir įrašyk tinkančius daiktavardžius.

Kietas sūris, kieta pluta, minkštas sviestas, minkšta pagalvė. Ilgas _____, ilga _____, trumpas _____, trumpa _____. Saldus _____, saldi _____, rūgštus _____, rūgšti _____. Didelis _____, didelė _____, mažas _____, maža _____. Baltas _____, balta _____, juodas _____, juoda _____. Drąsus _____, drąsi _____, bailus _____, baili _____. Jaunas _____, jauna _____, senas _____, sena _____.

8. Pagalvok ir įrašyk tinkančius daiktavardžius.

Tamsūs plaukai, tamsios naktys, šviesūs _____, šviesios _____. Greiti _____, greitos _____, lėti _____, lėtos _____. Aukšti _____, aukštos _____, žemi _____, žemos _____. Linksmi _____, linksmos _____. Liūdni _____, liūdnos _____. Stori _____, storos _____, ploni _____, plonos _____. Balti _____, baltos _____, juodi _____, juodos _____. Švarūs _____, švarios _____, purvini _____, purvinos _____.

9. Pasakyk ir parašyk, kokie šie daiktai.

Pavyzdys. Akys mėlynos.

10. Pasakyk ir parašyk tinkančius būdvardžius.

Ažuolas – aukštas, storas, galingas,
Voveraitė – _____.
Obuolys – _____.
Gėlės – _____.
Berniukas – _____.
Mama – _____.
Namai – _____.

11. Pagalvok ir parašyk, kas tai galėtų būti.

Pilkas, bailus, ilgaausis — kiškis. Odinis, apvalus, lengvas — _____.
Saulėtas, skaistus, mėlynas — _____.
Ruda, gudri — _____.

12. Įrašyk būdvardžius.

Arbūzas saldus kaip cukrus. Sultys _____ kaip citrina.
Akys _____ kaip dangus. Rankos _____ kaip
ledas. Mokytoja _____ kaip mama. Sniegas _____
kaip kreida.

13. Parašyk tinkamus priešingos reikšmės būdvardžius.

Kas ne mažas, tas didelis. Kas ne blogas, tas _____.
Kas ne storas, tas _____. Kas ne ilgas, tas _____.
Kas ne senas, tas _____. Kas ne šlapias, tas _____.
Kas ne tiesus, tas _____. Kas ne sunkus, tas _____.

14. Parašyk tinkamus būdvardžius.

Žmogus – protingas, darbštus, _____.
Knyga – _____.
Riešutas – _____.
Agurkas – _____.
Lapė – _____.
Kreida – _____.
Žirnis – _____.
Uogos – _____.
Pomidorai – _____.
Knygos – _____.
Pieštukai – _____.
Dienos – _____.
Sąsiuviniai – _____.
Pilys – _____.
Obuoliai – _____.

15. Perskaityk tekstą. Raštu atsakyk į klausimus.

Pamoka

Senas, pilkas žvirblis mokė žvirbliukus:

– Klausykite, čirškučiai, – mūsų giminė turi daug priešų. Ore mus puola raibas, didelis, plėšrus vanagas, galingas, stiprus sakalas ir net juoda varna. Ypač mus persekioja gudri katė.

Pagal K. Maruką

Koks žvirblis? – Senas, pilkas.

Koks vanagas? – _____.

Koks sakalas? – _____.

Kokia varna? – _____.

Kokia katė? – _____.

16. Parašyk, kaip atrodo gandras.

Gali pavartoti žodžius: juoda, gražus, ilgos, baltas, raudonos, balta, juodi, raudonas.

Gandras – labai gražus paukštis. Jo kojos _____ ir _____, ilgas ir _____ snapas. Pats gandras _____, jo galva taip pat _____. Uodega _____. Sparnų kraštai taip pat _____.

17. Sujunk priešingos reikšmės žodžius.

silpnas	sūrus	ligotas	saldus
gražus	stiprus	liūdnas	
bjaurus	tylus	triukšmingas	sveikas
protingas	kvailas	linksmas	

18. Parašyk tinkamų būdvardžių.

Rožė – graži, raudona, geltona, balta, dygliuota, nepaprasta.

Nosis – _____

Knyga – _____

Akmuo – _____

Žmogus – _____

Mama – _____

19. Parašyk tinkamų daiktavardžių šiems būdvardžiams.

Nauja – mokykla, kuprinė, vieta, parduotuvė, mokinė.

Šlapia – _____

Protingas – _____

Medinis – _____

Švelni – _____

Nuoširdus – _____

20. Pabūk dailininkas. Nuspalvink gaidį įvairiomis spalvomis. Įrašyk, kokiomis spalvomis nuspalvainai.

galva _____

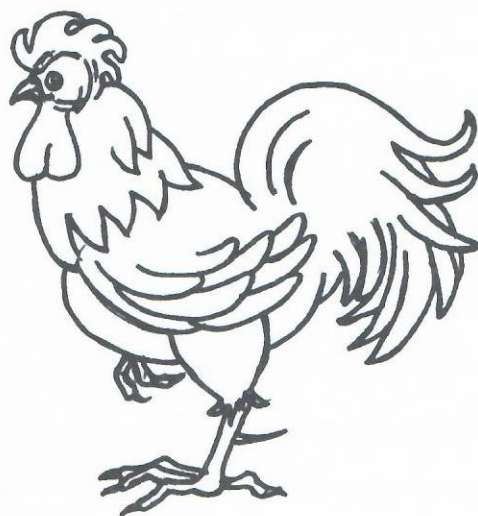
kaklas _____

snapas _____

nugara _____

papilvė _____

skiauterė _____

sparnai _____

uodega _____

krūtinė _____

kojos _____

nagai _____

21. Įsižiūrėk į paveikslėlius. Perskaityk žodžius po paveikslėlius. Sugalvok ir parašyk sakinius.

sunkus ↔ lengvas
sunki ↔ lengva

storas ↔ plonas
stora ↔ plona

greitas ↔ lėtas
greita ↔ lėta

švarus ↔ purvinas
švari ↔ purvina

aukštas ↔ žemas
aukšta ↔ žema

jaunas ↔ senas
jauna ↔ sena

apvalus ↔ kampuotas
apvali ↔ kampuota

drąsus ↔ bailus
drąsi ↔ baili

didelis ↔ mažas
didelė ↔ maža

Pavyzdys. Akmuo sunkus, o plunksna lengva.

22. Parink tinkamus žodžius ir juos įrašyk.

Senelis nori būti stiprus, darbštus, linksmas, mandagus.

Mama nori būti _____

Danutė nenori būti _____

Vaikas nori būti _____

Mergaitės nori būti _____

Berniukai nenori būti _____

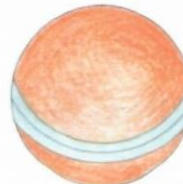
Vyrai nori būti _____

Žodžiai: tingus, tingi, tingūs, tingios;
gražus, graži, gražios, gražūs;
ligotas, ligota, ligoti, ligotos;
piktas, pikta, pikti, piktos;
stiprus, stipri, stiprūs, stiprios;
tvarkingas, tvarkinga, tvarkingi, tvarkingos;
linksmas, linksma, linksmi, linksmos;
darbštus, darbšti, darbštūs, darbščios;
mandagus, mandagi, mandagūs, mandagios;
nemandagus, nemandagi, nemandagūs, nemandagios.

23. Sudaryk sakinių pagal pavyzdį.

Pavyzdys. Storas kaip pomidoras.

Apvalus kaip _____

24. Užpildyk lentelę.

naujas namas	nauji namai	nauja lenta	naujos lentos
tvarkingas mokinys		klasė	
medinis stalas		kėdė	
trumpas sijonas		suknelė	
purvinas batas		basutė	
malonus žmogus		gydytoja	
senas ažuolas		liepa	
didelis akmuo		žuvis	
sunkus uždavinys		užduotis	
siauras takelis		upė	
margas drugelis		prijuostė	
švarus kambarys		nosinė	
gražus paveikslas		gėlė	
brangus žiedas		dovana	
šilkinis siūlas		skarelė	
baltas sūris		palaidinė	

25. Pažaiskite.

Paprašykite vieną vaiką atsistoti prie lentos. Papasakokite, koks jis yra.

Pavyzdys. Jis yra aukštas, akys mėlynos, plaukai šviesūs, trumpi, ...

26. Pabrauk daiktavardžius tiesia linija, būdvardžius vingiuota linija. Viršuje parašyk klausimus.

Kokie? Kas?

Žieminiai rugiai ką tik išdygo. Šypsosi laiminga mama. Skrenda paukščiai, dideli ir balti. Krenta geltoni, raudoni, rudi lapai. Auga senas, šakotas klevas. Žydi aguonos, raudonos ir skaisčios.

27. Parink tinkamų būdvardžių ir įrašyk juos į lentelę.

Koks?	Kokie?	Kokia?	Kokios?
mėlynas,			
tamsus			
rašalas	paltai	striukė	palaidinės
šalikas	kailiniai	kepurė	kelnės
paltas	marškiniai	suknelė	suknelės
megztinis	batai	skarelė	kojinės
batas	sijonai	pirštinė	striukės
švarkas	megztiniai	skrybėlė	skrybėlės

28. Parašyk tinkamų būdvardžių.

Kiškiai – pilki, greiti, bailūs,
 Pieštukai –
 Pušys –
 Kiaušiniai –
 Gėlės –
 Paltai –
 Klasės –
 Namai –
 Knygos –
 Medžiai –

- 29.** Pabrauk daiktavardžius tiesia linija, būdvardžius vingiuota linija. Viršuje parašyk klausimus.

Kokios? Kas?

Griūva mūrinės pilys. Ganosi baltos avys. Guli akmuo, didelis ir sunkus. Žygiuoja drąsūs kareiviai. Iškepė skanus pyragas. Ošia žalia giria. Sirpsta uogos, saldžios ir raudonos. Loja piktas šuo.

- 30.** Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Šilkinis šalikas patiko močiutei. Tikt____ draug____ nepalieka draugo nelaimėje. Medin____ šaukšt____ tinka medui kabinti. Molin____ ašoch____ labai trap____. Urve gulėjo liūt____, sen____ ir ligot____. Pieva teka vingiuot____ upel____. Ošia ažuol____, tvirt____ ir ilgaamž____. Šiandien šalt____, vėjuot____ dien____.

- 31.** Įrašyk praleistas būdvardžių galūnes.

Mano vaikiškas piešinėlis

Tos kaimiškos žiemos,
Tos gil____ žiemos!
Tas langas raštuot____,
Tas kaminas pilk____...
Tie kiemo pusnynai,
Tas takas į tvartą,

Ta krosnis, kur puodas
Pašnypšdamas verda...
Senelė žil____
Man pirštinę baigė...
Plius katinas dar...
Ir žvaigždėt____ snaigė...

Alma Karosaitė

- 32.** Rask eilėraštyje ir parašyk, kokios yra žiemos, koks yra langas, koks yra kaminas, kokia yra senelė, kokia yra snaigė.

Pavyzdys. Žiemos – kaimiškos, gilios.

Užduotys būdvardžio galininko linksniui įtvirtinti

Vyriškoji giminė

Kokį?	-ą	-ų	-į
Kokius?	-us	-(i)us	-(i)us

Moteriškoji giminė

Kokią?	-ą	-(i)ą	-ę
Kokias?	-as	-(i)as	-es

1. Užpildyk lentelę.

Koks? Kokia?	Kas?	Vienaskaita		Daugiskaita	
		Kokį? Kokią?	Ką?	Kokius? Kokias?	Ką?
raudonas	paltas	raudoną	paltą	raudonus	paltus
vilnonis	šalikas				
languotas	švarkas				
trumpas	sijonas				
vasarinė	suknelė				
žieminė	kepurė				
languota	skarelė				
graži	striukė				
vyriška	liemenė				
raštuotas	megztinis				
balta	pirštinė				

2. Pasakyk ir parašyk, ką nupiešė dailininkas.

Dailininkas nupiešė spalvotą paveikslėlį: mėlyną namelį,

3. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes. Pabrauk būdvardžius vingiuota linija.

Dažai

Daug dėžutėje dažų.
Vandenėlio jiems nešu:
Tuoį dažus praskiesiu,
Piešinį nupiešiu.

Žalia medį,
Nam _____ rud _____
Ir raudon _____ stog _____.
Balt _____ ant _____,
Melsv _____ kūdr _____ -
Viską piešti moku.

E. Selelionis

Rask eilėraštyje ir parašyk, kokie yra: medis, namas, stogas, antis, kūdra.

Medis žalias.

4. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Sesuo geria šalta vandeni. Aš geriu sald___ kompot___ . Ona skina mėlyn___ žibut___ . Vyr'ai neša medin___ dėž___ . Mokytoja ima stor___ knyg___ . Senelė mezga vilnon___ šalik___ . Brolis kabina žie-min___ palt___ . Mokiny's neša sunk___ kuprin___ . Aldona pjausto juod___ duon___ . Berniukas valgo sulting___ obuol___ . Šalnos kan-da marg___ žied___ . Graž___ rudens dien___ vaikai rinko grybus.

5. Sudaryk ir parašyk taisyklingus sakinius.

Gediminas pametė <u>auksinį žiedą.</u>	raiba višta
Mamytė verda _____	sausą žolę
Moterys grėbia _____	skani sriuba
Bangos supa _____	auksinis žiedas
Ona apsilanko _____	storas medis
Vėjas lenkia _____	graži suknelė
Lapė pagavo _____	didelis laivas
Arvydas šeria _____	sunkus uždavinys
Mykolas išsprendė _____	alkanas arklys

6. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Giedrutė parsinešė penkis gražius kaštonus. Eigulys pasodino aštuonias žal___ eglait___ . Mama nuskyne tris gelton___ tulp___ . Vairkai parsinešė du maž___ akl___ kačiuk___ . Medžiotojas nušovė du pilk___ vilk___ ir tris didel___ šern___ . Teta skina sulting___ obuol___ . Mokytoja pagyrė drąs___ mergait___ . Iš parduotuvės tėvelis parvežė dvi medin___ lentyn___ . Mama iškepė du skan___ pyrag___ . Vėjas laužo beržų žal___ šak___ . Senelis miške rado tris didel___ baravyk___ . Laimutė pamatė tris alkan___ zylut___ . Du gaideliai balt___ žirn___ kūlė. Sūnui mama nupirko nauj___ bat___ . Julytė nusiuntė keturis naujametin___ sveikinim___ .

7. Sudaryk ir parašyk taisyklingus sakinius. Parink tinkamus žodžių junginius, esančius už brūkšnio.

Laimutė išplovė	<u>nešvarias grindis</u>	mediniai šaukštai
Mikutis drožinėja	_____	nešvarios grindys
Kastytis lesina	_____	taisyklingi sakiniai
Vaikai parašė	_____	pilki balandžiai
Kostas renka	_____	lininiai marškiniai
Tadas nusipirko	_____	kvapnios žemuogės
Mokytoja pagyrė	_____	mandagūs vaikai

8. Sudaryk sakinius, tinkamai pavartodamas stulpeliuose esančius žodžius.

	kepa	šokoladiniai	knygos
	plauna	įdomios	saldainiai
	skaito	ilgi	pyragai
Mamos	perka	nešvarūs	indai
	seka	skanūs	pasakos
	rašo	ilgos	laiškai

Pavyzdys. Mamos kepa skanius pyragus.

9. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes. Pabrauk būdvardžius. Virš pabrauktų būdvardžių parašyk klausimus.

Kokius?

Paukščiai skrenda į šiltus kraštus. Mokiniai eina į jaukus mokyklus.
 Voverės lipa į aukštus medžus. Bitės skrenda į medinus avilus.
 Žuvis plaukia į gilus jūrus. Tomas išvyko į saulėtus Palangus.

10. Sudaryk sakinius, tinkamai pavartodamas už brūkšnio esančius žodžių junginius.

Matas eina į <u>pradinę mokyklą.</u>	pradinė mokykla
Skruzdėlė įkrito į _____	medinė spintelė
Tomas lipa į _____	aukštas medis
Senelis lipa į _____	raudona mašina
Šernas nubėgo į _____	tamsi giria
Pelė lenda į _____	šaltas upelis

11. Sudaryk ir parašyk taisyklingus sakinius.

Romas deda (žalias pieštukas) į (nauja kuprinė).

Romas deda žalią pieštuką į naują kuprinę.

Mama kabina (žieminis paltas) į (ruda spinta).

Močiutė pila (šiltas pienas) į (molinis ąsotis).

Bitės neša (saldus medus) į (vaškinis korys).

Mama pila (karšta arbata) į (mėlynas puodelis).

12. Sudaryk ir parašyk taisyklingus sakinius.

Kėstas deda (geltonos kriaušės) į (didelės vazos).

Kėstas deda geltonas kriaušes į dideles vazas.

Pardavėja deda (moliniai puodeliai) į (stiklinės lentynos).

Tomas pila (švarus vanduo) į (mėlyni kibirai).

Aš dedu (spalvoti pieštukai) į (geltona kuprinė).

Užduotys būdvardžio kilmininko linksniui įtvirtinti

Vyriškoji giminė

Kokio?	-o	-aus	-(i)o
Kokių?	-ų	-(i)ų	-(i)ų

Moteriškoji giminė

Kokios?	-os	-(i)os	-ės
Kokių?	-ų	-(i)ų	-(i)ų

1. Užpildyk lentelę.

Koks?	Kokio?	Kokių?
Vilnonis megztinis,	<i>vilnonio</i> megztinio,	<i>vilnionių</i> megztinių.
Odinis paltas,	palto,	paltų.
Tvarkingas mokinys,	mokinio,	mokinių.
Žaislinis meškiukas,	meškiuko,	meškiukų.
Šokoladinis saldainis,	saldainio,	saldainių.
Šakotas medis,	medžio,	medžių.
Lygus laukas,	lauko,	laukų.
Vingiuotas kelias,	kelio,	kelių.
Molinis puodukas,	puoduko,	puodukų.
Skanus sausainis,	sausainio,	sausainių.
Gauruotas lokys,	lokio,	lokių.

2. Užpildyk lentelę.

Kokia?	Kokios?	Kokių?
Įdomi knyga,	įdomios knygos,	įdomių knygų.
Vasarinė suknelė,	suknelės,	suknelių.
Tvarkinga mokinė,	mokinės,	mokinių.
Sultinga morka,	morkos,	morkų.
Lininė skarelė,	skarelės,	skarelių.
Šakota pušis,	pušies,	pušų.
Riesta nosytė,	nosytės,	nosyčių.
Auksinė apyrankė,	apyrankės,	apyrankių.
Lipni juostelė,	juostelės,	juostelių.
Raina katytė,	katytės,	katyčių.

3. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes. Virš paryškintų žodžių parašyk klausimus.

Kokios? Ko?

Vyrai nekasa **kietos žemės**. Lukas nevalgo **karšt** **sriub**.
 Monika prašo **vaikišk** **muil**. Mergaitė nori **obuol**, **sulting**
 ir **didel**. Ėriukai bijo **pilk** **vilk**. Ona nesprenžia **sunk**
uždavin. Mokinys ieško **liniuot**, **gelton** ir **ilg**. Jūratė
 pasiilgo **miel**, **šveln** **močiut**. Martynas nori **odin**,
graž **kuprin**. Tautvydas neima **molin** **lėkšč**. Senelis
 neturi **bat**, **žiemin** ir **šilt**.

4. Sugalvokite ir parašykite sakinių.

Aš labai noriu bulvinių blynų.

Visi prisivalgė _____

Mama nupirko _____

Spintoje nėra _____

Prašom duoti _____

Onutė nemėgsta _____

Močiutė bijo _____

Aš laikiu _____

šokoladiniai ledai
saldžios bandelės
bulviniai blynai
pilkos pelės
geltonas autobusas

5. Sukurkite pokalbį. Pavartokite žodžių junginius: raudonų obuolių, žalio megztuko, gėlėtos suknelės, skanių bandelių, spalvotų pieštukų, baltų gėlių, spalvotų knygučių.

Pavyzdys.

- Gal tau ko nors reikia?
- Taip, man reikia megztuko ir suknelės.
- Kokio megztuko ir kokios suknelės?
- Žalio megztuko ir gėlėtos suknelės.
- Aišku. Tau reikia žalio megztuko ir gėlėtos suknelės. Tada, paduok Rasytei žalią megztuką ir gėlėtą suknelę.

6. Parašyk tinkamų būdvardžių duotiems daiktavardžiams.

Gražių, tvarkingų mergaičių, _____ lėktuvų,
_____ šakos, _____ laikrodžių,
_____ knygu, _____ sniego,
_____ aviečių, _____ dienų,
_____ katės, _____ uodegos,
_____ mamos, _____ morkų.
_____ pavasario, _____ ažuolų.

7. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes. Virš paryškintų žodžių parašyk klausimus.

Mama mėgsta ^{Kokią?} **saldžia** ^{Ką?} **arbata**, o tėvelis nemėgsta ^{Kokios?} **saldžios** ^{Ko?} **arbatos**. Katė laka **skan**____ **pien**____, o karvutė geria **šalt**____ **vanden**____. Aš nenoriu **karšt**____ **sriub**____, o mano tėvelis valgo **karšt**____ **sriub**____. Mokytoja turi **nauj**____ **bat**____ ir **nauj**____ **suknel**____. Aš neturiu **graž**____ **kuprin**____.

8. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Mamytė skalbia dvi nešvar**ias** suknel**es**. Aš neturiu nešvar____ suknel____. Jonas bijo pilk____ pel____. Katinas gauda pilk____ pel____. Kiškis graužia du žal____ kopūst____. Voverė negraužia žal____ kopūst____. Kęstutis turi dvi maž____ sesut____. Aš neturiu maž____ sesut____.

9. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Močiutė paėmė dėžutę ir pabėrė sagas. Kokių tik jų nebuvo: medini**ų**, medžiagin____, gintarin____, apskrit____, pailg____, keturkamp____, maž____, didel____, raudon____, gelton____, žal____, juod____, rud____, balt____, mėlyn____...

Suskirstyk sagas pagal jų spalvą, medžiagą, formą, dydį.

Spalva	Medžiaga	Forma	Dydis
raudon ų	medini ų	apskrit ų	maž ų
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

10. Sudaryk sakinius pagal pavyzdį.

Mokinys piešia mūrinę pilį.

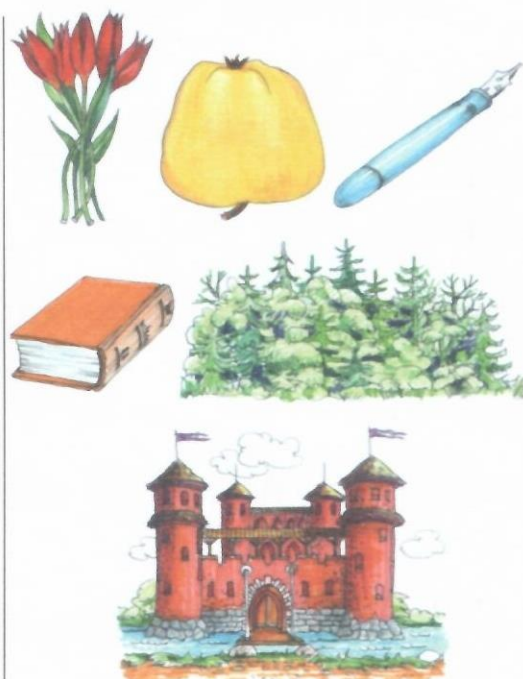
Ona nepiešia _____

Senelė skina _____

Aš neskinu _____

Mokinys turi _____

Rūta neturi _____

11. Sudaryk sakinius, tinkamai pavartodamas už brūkšnio esančius žodžių junginius.

Knyga guli ant baltos lentynos.

Katė tupi ant _____

Puodukas yra ant _____

Kibiras yra ant _____

Drugeliai tupi ant _____

Paveikslai kabo ant _____

Kuprinė guli ant _____

Paukščiai nutūpė ant _____

balta lentyna
siaura palangė
lininė servetėlė
rudos grindys
margi žiedai
gelsvos sienos
žalios grindys
medinis tvarto stogas

12. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Feliksas ima knygą iš medinės spintelės. Romas deda plaktukus į metaliną dėžę. Pelė lenda iš siaurą urvelį. Jonas semia vandenį iš švarą šaltinį. Mergaitė ima raktą iš mediną dėžutę. Senelė sėdi ant seną fotelį. Lygintuvas stovi ant siaurą lentynų.

13. Sudaryk ir parašyk sakinius.

Adomas lipa į

Močiutė pila sriubą į

Simas lipa iš

Močiutė pila sriubą iš

Katė lenda į

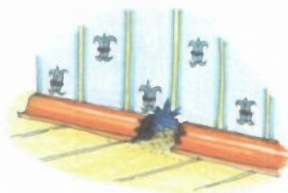
Tomas eina į

Pelė lenda iš

Vaidas eina iš

Pelė lenda į

Dovydas lipa į

Pelė lenda iš

Vytautas lipa iš

Pavyzdys. Adomas lipa į geltoną autobusą.

14. Sudaryk sakinius, tinkamai pavartodamas už brūkšnio esančius žodžių junginius.

Gėlės auga prie didelio namo.

Šuo guli prie

Kėdė stovi prie

Vaikai eina prie

Senelis pasistatė namą prie

Avys ganėsi prie

Katinas guli prie

srauni upė

apvalus stalas

didelis namas

medinė būda

žalias miškas

aukšta liepa

šilta krosnis

Užduotys būdvardžio vietininko linksniui įtvirtinti

Vyriškoji giminė

Kokiame?	-ame	-(i)ame	-(i)ame
Kokiuose?	-uose	-(i)uose	-(i)uose

Moteriškoji giminė

Kokioje?	-oje	-(i)oje	-ėje
Kokiose?	-ose	-(i)ose	-ėse

1. Užpildyk lentelę.

Koks?	Kokiame?	Kokiuose?
Margas lapas,	margame lape,	marguose lapuose.
Spalvingas paveikslas,	paveiksle,	paveiksluose.
Molinis puodelis,	puodelyje,	puodeliuose.
Erdvus kambarys,	kambaryje,	kambariuose.
Metalinis kibiras,	kibire,	kibiruose.
Kreivas klevas,	kleve,	klevuose.
Klaidus miškas,	miške,	miškuose.
Aliuminis puodas,	puode,	puoduose.
Gražus raštas,	rašte,	raštuose.
Medinis inkilas,	inkile,	inkiluose.
Švelnus kailis,	kailyje,	kailiuose.

2. Užpildyk lentelę.

Kokia?	Kokioje?	Kokiose?
Medinė spintelė,	medinėje spintelėje,	medinėse spintelėse.
Stiklinė vaza,	vazoje,	vazose.
Pradinė mokykla,	mokykloje,	mokyklose.
Medinė lovytė,	lovytėje,	lovytėse.
Tvarkinga klasė,	klasėje,	klasėse.
Žalia eglė,	eglėje,	eglėse.
Šviesi giria,	girioje,	giriose.
Žema spinta,	spintoje,	spintose.
Švari virtuvė,	virtuvėje,	virtuvėse.
Didelė mašina,	mašinoje,	mašinose.

3. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes. Virš paryškintų žodžių parašyk klausimus.

Kokioje? Kur?

Senelis guli **medinėje lovėje**. **Sūr**_____ **jūr**_____ gyvena žuvis.
Graž_____ **aikštel**_____ žaidžia vaikai. **Švar**_____ **ežer**_____ gyvena gulbės. Monika stovi **kambar**_____, **didel**_____ ir **erdv**_____. Vanduo yra **gelton**_____ **kibir**_____. Varna tupi **puš**_____, **aukšt**_____ ir **kreiv**_____.
Laiškas yra **vok**_____, **melsv**_____ ir **didel**_____. **Nauj**_____ **kuprin**_____ yra Gedimino parkeris.

4. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Jaukioje virtuvėje stovi medinė spintelė. Medin____ spintel____ yra didelis arbatinukas ir molinis dubenėlis. Didel____ arbatinuk____ yra kava. Molin____ dubenėl____ yra bandelės. Laima ima bandelę ir valgo.

5. Sudaryk sakinius, tinkamai pavartodamas už brūkšnio esančius žodžių junginius.

Varnėnas gyvena mediniame inkile.
____ varnos susisuko lizdus.

Mokiniai sėdi _____

Žmonės gyvena _____

Mašina yra _____

Žvėrys gyvena _____

Drabužiai yra _____

Žuvys gyvena _____

aukšti medžiai
tankūs miškai
mediniai suolai
mūriniai namai
medinis inkilas
metalinis garažas
gilus ežeras
gelsva spinta

6. Iš duotų žodžių sudaryk prasmingus sakinius.

Medinėje, gyvena, senelis ir senelė, trobelėje.
Švariame, vėžiai, gyvena, vandenyje.
Smėlingoje, auga, blogai, žemėje, daržovės.
Kuprinėje, netilpo, mažoje, mokinio, daiktai.
Jauname, žydėjo, miškelyje, gėlės.
Varna, sename, susisuko, ažuole, lizdą.

Pavyzdys. Medinėje trobelėje gyvena senelis ir senelė.

7. Sudaryk sakinius, tinkamai pavartodamas skliaustuose esančius žodžių junginius.

(Saulėtas dangus) Saulėtame danguje nesimatė debesėlių. Pelytės pasislėpė _____ (sausieji lapai). (Gili duobė) _____ kiškis šaukėsi pagalbos. Didis išmintis (maža galvelė) _____ sutelpta. (Juodas dangus) _____ spindi žvaigždės. (Naujos lentynos) _____ sudėtos knygos. Ryta (plačios pievos) _____ suspindo rasa. Kuosos gyvena (seni sodai, parkai, miškai) _____. Kovai peri (maži miškeliai, parkai) _____. Kovai lizdus krauna (aukšti, seni medžiai) _____. Močiutės sodyboje (kiekvienas medis) _____ skamba paukščių balsai.

8. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Arbata yra baltame arbatinuke. Sriuba verda didel_____ puod_____. Pelytė pasislėpė siaur_____ urvel_____. Tadas mokosi pradin_____ mokykl_____. Šernas gyvena tank_____ mišk_____. Melsv_____ dang_____ nesimato nė vieno debesėlio. Gil_____ ežer_____ nardė antys.

9. Parašyk tinkamų būdvardžių duotiems daiktavardžiams.

Tankiame, gūdžiame, sename miške.

_____	autobusuose.
_____	kambaryje.
_____	arbatinuke.
_____	sąsiuviniuose.
_____	lėkštėse.
_____	namelyje.

10. Parašyk būdvardžio ir daiktavardžio daugiskaitos vietininką.

Šaltame ežere – šaltuose ežeruose.

Tvankiame kambaryje –

Mūriniame name –

Moliniame puode –

Giliame ežere –

Sename rūsyje –

Aukštame medyje –

Dideliame puode –

Plačiame lauke –

11. Parašyk būdvardžio ir daiktavardžio vienaskaitos ir daugiskaitos vietininką.

Pavyzdys. Rudas lapas – rudame lape – ruduose lapuose.

Saldi bandelė –

Vingiuotas upelis –

Minkštas lizdelis –

Juodas vabalas –

Raudonas obuolys –

Kietas riešutas –

Auksinė žuvelė –

Plonas sąsiuvinis –

Įdomi knyga –

12. Sudaryk sakinius, tinkamai pavartodamas skliaustuose esančius žodžius.

Aukštoje (eglė) egljėje apsigyveno genelis. Žalioje (pievelė) _____
bėgiojo kiškiai. Minkštame (guolis) _____ užmigo lokys. Mažame
(lizdelis) _____ tupėjo paukšteliai. Saulėtoje (padangė) _____
čireno vieversėliai. Samanotame (miškas) _____ gerai auga grybai.
Giliame (ežeras) _____ – šaltas vanduo. Medinėje (dėžė) _____
sudėti staliaus įrankiai. Rasotoje (pieva) _____ žydėjo dobiliukai.

Užduotys būdvardžio naudininko linksniui įtvirtinti

Vyriškoji giminė

Kokiam?	-am	-(i)am	-(i)am
Kokiems?	-iems	-iems	-(i)ams

Moteriškoji giminė

Kokiai?	-ai	-(i)ai	-ei
Kokioms?	-oms	-(i)oms	-ėms

1. Užpildyk lentelę.

Koks?	Kokiam?	Kokiems?
Margas veršiukas,	margam veršiukui,	margiems veršiukams.
Aklas kačiukas,	kačiukui,	kačiukams.
Ligotas senelis,	seneliui,	seneliams.
Mandagus anūkas,	anūkui,	anūkams.
Pilkas vilkas,	vilkui,	vilkams.
Bailus kiškis,	kiškiui,	kiškiams.
Laukinis paukštis,	paukščiui,	paukščiams.
Tvarkingas anūkas,	anūkui,	anūkams.
Stropus mokinys,	mokiniui,	mokiniam.
Šventinis koncertas,	koncertui,	koncertams.

2. Užpildyk lentelę.

Kokia?	Kokiai?	Kokioms?
Gera mokytoja,	gerai mokytojai,	geroms mokytojoms.
Paklusni mergaitė,	mergaitėi,	mergaitėms.
Kambarinė gėlė,	gėlei,	gėlėms.
Šalta varlytė,	varlytei,	varlytėms.
Maža zylutė,	zylutei,	zylutėms.
Silpna močiutė,	močiutei,	močiutėms.
Švelni mama,	mamai,	mamoms.
Liūdna moteris,	moteriai,	moterims.
Raibaantis,	ančiai,	antims.
Vikri voverė,	voverei,	voverėms.
Medinė lentyna,	lentynai,	lentynoms.

3. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Mama glosto galvą mažam berniukui. Mergaitė pila pieną marg___ kat___. Jonukas padeda savo ligot___ senel___. Močiutė davė saldainių darbšt___ vaik___. Mama nupirko dovanų suman___ mergait___. Berniukas alkan___ triuš___ davė morkų. Medin___ spintel_____ reikia rankenėlių. Tomukas nulipdė ąsą molin_____ puodel_____. Vaikai alkan___ zylut___ pabėrė trupinėlių. Senelė siuva prijuostę mylim___ anūkėl___. Rima atnešė vazą balt___ rož___ pamerkti. Jūratė rašo laišką brang___ mamyt___. Močiutė pabėrė grūdų raib___ višt_____.

4. Įrašyk tinkamus būdvardžius.

Vaikai neša šieną baltai avelei. Močiutė numezgė kojines anūkėliams. šuniui mergaitė duoda kaulą. Mamytė svečiams pasiūlė arbatos.

5. Skliaustuose esančius žodžius parašyk taip, kad jie atsakytų į klausimą kam? Pabrauk būdvardžius.

Plačiašakiam (ąžuolas) ąžuolui audra nulaužė viršūnę. Linksmiems (grybautojai) _____ lietus netrukdo grybauti. Jaunam (medelis) _____ reikia priežiūros. Laukiniams (paukščiai) _____ ir (žvėrys) _____ sunku žiemą miške. Svečių dainos patiko vietiniams (gyventojai) _____. Pastatėme spintelę stikliniams ir moliniams (indai) _____ sudėti. Smalsiems (lapiukai) _____ miške viskas įdomu.

6. Užpildyk lentelę.

Aukštas namas.	<u>Aukštam</u> namui.
Geras vaikas.	
	Piktiems šunims.
Platūs keliai.	
Gražus kiškelis.	
	Stipriam vėjui.
Žali žiogai.	
	Mieloms močiutėms.
Raudonos kepurės.	
Sunkus uždavinys.	
	Naujam kompiuteriui.
Vargingi žmonės.	

7. Pakaitykite būdvardžius giminėmis ir skaičiais.

Pavyzdys. Rūpestingam tėvui, rūpestingai mamai, rūpestingiems tėvams, rūpestingoms mamoms.

Judriam berniukui, _____ mergaitei, _____ berniukams, _____ mergaitėms. Ramiam šuniukui, _____ katytei, _____ šuniukams, _____ katytėms. Kantriam ligoniui, _____ ligonei, _____ ligoniams, _____ ligonėms. Lėtam vėžliui, _____ sraigei, _____ vėžliams, _____ sraigėms. Drąsiam draugui, _____ draugei, _____ draugams, _____ draugėms. Mandagiam keleiviui, _____ keleivei, _____ keleiviams, _____ keleivėms.

8. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Vaikai piešinėlius dovanojo sergančiam draugui. Mylim_____ anūk_____ močiutė atvežė vaisių, uogų ir daržovių. Samanot_____ egl_____ buvo mažai vietos eglyne. Pavasarin_____ švent_____ vaikai ruošėsi iš anksto. Nauj_____ draug_____ parodėme spektaklį. Mylim_____ mokytoj_____ vaikai dovanojo gėlių. Juodaaus_____ triušiu_____ vaikai atnešė kopūstų. Smaliž_____ lap_____ nepadėjo ir ilgas liežuvis. Rain_____ katinėl_____ patinka saldus pienelis. Vaikučiai pabėrė alkan_____ žvirbl_____ trupinėlių.

9. Parašyk sakinius, panaudodamas tinkamus žodžių junginius.

Žodžių junginiai: vikriai voverytei; žvarbiame vėjui; mažai pelytei; raibai vištytei; purioms snaigėms.

Pasiuvo senelė raibai vištytei sijenėlį.

_____ nebaisu aukštame medyje.

_____ vėjas neleido nutūpti.

_____ užtenka ir trupinėlio nuo bado apsiginti.

Pučiant _____ paukšteliai susigūžė, snapelius panarino.

10. Parašyk būdvardžio ir daiktavardžio vienaskaitos naudininką ir daugiskaitos naudininką.

Pavyzdys. Baltas žirgas – baltam žirgui – baltiems žirgams.

Nauja pilis – _____.
 Platus laukas – _____.
 Gražus namas – _____.
 Šilkinis šalikas – _____.
 Žalia varlė – _____.
 Įdomi pasaka – _____.
 Saldus obuolys – _____.
 Molinė vaza – _____.
 Naminis gyvulys – _____.
 Senas namas – _____.
 Sausa puokštė – _____.

11. Užpildyk lentelę.

Mėlynas dangus.	Mėlynam dangui.
Švelnus kailis.	
Sieninė spinta.	
Brangus pirkinys.	
Graži skarelė.	
Stiprus vėjas.	
Stropus mokinys.	
Stalinė lempa.	
Greitas bėgikas.	
Gailestinga seselė.	
Gražus miškas.	
Žymus rašytojas.	
Apvalus stalas.	
Kvaila beždžionė.	

Užduotys būdvardžio įnagininko linksniui įtvirtinti

Vyriškoji giminė

Kokiu?	-u	-(i)u	-(i)u
Kokiais?	ais	-(i)ais	-(i)ais

Moteriškoji giminė

Kokia?	-a	-(i)a	-e
Kokiomis?	-omis	-(i)omis	-ėmis

1. Užpildyk lentelę.

Koks?	Kokiu?	Kokiais?
Margas šuniukas,	margu šuniuku,	margais šuniukais.
Rusvas kačiukas,	kačiuku,	kačiukais.
Energingas senelis,	seneliu,	seneliais.
Paslaugus vaikas,	vaiku,	vaikais.
Rudas lokys,	lokiu,	lokiiais.
Stiprus dramblys,	drambliu,	drambliais.
Medinis tiltas,	tiltu,	tiltais.
Aštrus peilis,	peiliu,	peiliais.
Aukštas kalnas,	kalnu,	kalnais.
Brangus automobilis,	automobiliu,	automobiliais.

2. Užpildyk lentelę.

Kokia?	Kokia?	Kokiomis?
Gera senelė,	gera senele,	geromis senelėmis.
Judri mergaitė,	mergaite,	mergaitėmis.
Aukšta pušis,	pušimi,	pušimis.
Marga gyvatė,	gyvate,	gyvatėmis.
Alkana sniegena,	sniegena,	sniegenomis.
Greita pantera,	pantera,	panteromis.
Srauni upė,	upe,	upėmis.
Sidabrinė apyrankė,	apyranke,	apyrankėmis.
Gudri lapė,	lape,	lapėmis.
Nauja knyga,	knyga,	knygomis.
Riebi žąsis,	žąsimi,	žąsimis.

3. Sudaryk sakinius, tinkamai pavartodamas už brūkšnio esančius žodžių junginius.

Sriubą maišo <u>dideliu samčiu.</u>	minkštas rankšluostis
Vaikai rūpinasi _____	alkana stirna
Kostas džiaugiasi _____	sunkus akmuo
Veidą šluosto _____	nauja mašina
Rasa žaidžia _____	didelis samtis
Duobę užvertė _____	naujas kompiuteris
Kamilė pasipuošė _____	languotas sijonas

4. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Roma prausia veidą šaltu vandeniu. Tadas valo stalą saus____
kempin____. Mama pjauna dešrą aštr____ peil____. Jonas važiuoja
raudon____ automobil____. Jonas džiaugiasi savo vilnon____
šalik____. Mergaitė pasipuošė gėlėt____ suknel____. Greta žaidžia su
medžiagin____ lėl____.

5. Nuspalvink. Parašyk, ką kokių pieštuku spalvinsi.

Pavyzdys. Obuolius spalvinsiu raudonu pieštuku.

6. Pabrauk būdvardžius vingiuota linija. Virš pabrauktų žodžių parašyk klausimus.

Kokiu?

Aivaras piešia žolę žaliu flomasteriu. Dalia spalvina piešinėlį spalvotais pieštukais. Tomas džiaugiasi batais, brangiais ir naujais. Berniukas rūpinasi kačiuku, silpnu, alkanu ir mažu. Mama svečius vaišina saldžiu pyragu ir šokoladiniais saldainiais.

7. Perskaityk tekstą. Įrašyk praleistas būdvardžių galūnes. Nuspalvink Buratiną.

Dėdė Karlas išdrožė medinį Buratiną su ilg__ nosimi. Aprengė dryžuot__ marškiniais ir mėlyn__ kelnėmis. Ant galvos uždėjo raudon__ kepurę. Užmovė balt__ kojines. Apavė raud__ batais. Vienoje rankoje Buratinas laiko auksin__ raktelį, o kitoje – spalvot__ knygą.

Parašyk, kokiomis spalvomis nuspalvaini Buratiną.

Aš nuspalvainau Buratiną. Jo marškiniai dryžuoti,

8. Parašyk tinkamų būdvardžių duotiems daiktavardžiams.

Kvapniomis, spalvingomis	gėlėmis,	_____	lėktuvais,
_____	piešiniu,	_____	ąžuolais,
_____	kaladėlėmis,	_____	rudeniui,
_____	žemuogėmis,	_____	dukra.

9. Sudaryk ir parašyk sakinius.

Jonas pjauna duoną aštriu peiliu.

Mama vaišina svečius _____

Vytautas važiuoja į Vilnių _____

Rasa džiaugiasi _____

Mama maitina vaiką _____

Vaiva mišką piešia _____

Gediminas kalba _____

Eirina šluosto ašaras _____

10. Pakeitykite būdvardžius giminėmis ir skaičiais.

Pavyzdys. Rūpestingu sūnumi, rūpestinga dukra, rūpestingais sūnumis, rūpestingomis dukromis.

Auksiniu žiedu, _____ apyranke, _____ žiedais,
_____ apyrankėmis. Stebuklingu sapnu, _____
pasaka, _____ sapnais, _____ pasakomis. Piktu
velniu, _____ ragana, _____ velniais, _____
raganomis. Lėtu vėžliu, _____ sraige, _____ vėžliais,
_____ sraigėmis. Raibu geniu, _____ višta,
_____ geniais, _____ vištomis. Raštuotu šaliku,
_____ pirštine, _____ šalikais, _____ pirštinėmis.

11. Sugalvok ir parašyk sakinius su duotais žodžių junginiais: nauju paltu, brangiais papuošalais, šilkinė skarele, raudonomis rožėmis, mediniu tiltu.

Pavyzdys. Artūras apsivilko nauju paltu.

Užduotys visiems būdvardžio linksniams įtvirtinti

1. Užpildyk lentelę.

Koks?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokie?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokio?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokių?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiam?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiems?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokį?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokius?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiu?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiais?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiame?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiuose?	maž_____	stipr_____	geležin_____

2. Užpildyk lentelę.

Kokia?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokios?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokios?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokių?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiai?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokioms?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokią?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokias?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokia?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiomis?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokioje?	maž_____	stipr_____	geležin_____
Kokiose?	maž_____	stipr_____	geležin_____

3. Perskaityk klausimus ir atsakyk. Pabrauk būdvardžius. Virš pabrauktų būdvardžių parašyk klausimus.

Koks?

Koks?

Kas panašus į arklių, bet dryžuotas? Zebras.

Kas yra stambus, pilkas, turi dideles ausis, trumpą uodegą ir ilgą straublį? _____

Kas yra ruda, nedidelė, turi gražią, švelnią uodegą? _____

Kas suka lizdus senuose aukštuose medžiuose? _____

Kas gyvena šiltuose kraštuose, turi margą kailį ir labai ilgą kaklą? _____

4. Sudaryk ir parašyk taisyklingus sakinius. Parink tinkamus žodžius, esančius už brūkšnio.

Mama pirko naują, gražų, pavasarinį <u>palta</u> .	žiedas
Sesuo neturi lengvos, gėlėtos, vasarinės _____	upelis
Kaime nėra tiesios, lygios, plačios _____	megztinis
Žuvys gyvena siaurame, vingiuotame _____	suknelė
Jūratė džiaugiasi brangiu, auksiniu _____	gatvė
Senelė mezga pilką, šiltą, vilnonį _____	šuo
Jonas duoda kaulą dideliui, gauruotam _____	paltas

5. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes.

Anksti rytą atėjo senas šlavėjas gatvės šluoti. Tarp gelton____, rausv____, žal____ lapų jis rado žaislin____ šuniuk____. Senukas jį parnešė maž____ anūkei. Tai buvo minkšt____, miel____ žaisl____. Mergaitė ilgai džiaugėsi žaislin____ šuniuk____, glostė jį ir kalbino. Vėliau šunelį paguldė į savo maž____ lovel____.

6. Sudaryk ir parašyk sakinius. Pavartok būdvardžius.

Lina rūpinasi
Senelė myli
Vytukas ieško
Kieme žaidžia
Laura piešia

ir
ir
ir
ir
ir

Pavyzdys. Lina rūpinasi raima katyte ir juodu šuneliu.

Jurgita turi
Rima nori
Dovilė džiaugiasi
Roberta prašo
Mama valo

ir
ir
ir
ir
ir

Pavyzdys. Jurgita turi rudus batus ir mėlynas kelnes.

7. Sugalvok ir įrašyk tinkamus būdvardžius.

Mamytė geria šiltą, skanų pieną.

Mokytoja neturi _____, _____ pieštuko.

Jonas gyvena _____, _____ name.

Rita džiaugiasi _____, _____ suknele.

Anūkas padeda _____, _____ senelei.

8. Perskaityk ir įmink mįsles. Sugalvok ir parašyk panašių mįslių.

- Didelis, stiprus, rudas, gauruotas, nevikrus, gyvena miške.

Meška

- Didelis, labai stiprus, galva ir kaklas apaugę ilgais, rudais plaukais. Uodega ilga, ant jos galo kuokštas ilgų plaukų. Plėšrus, ėda mėsą.

- Nedidelis žvėrelis. Vasarą pilkas, žiemą baltas. Ausys ilgos, uodega trumpa. Bailus. Gyvena miške. Priekinės kojos trumpos, užpakalinės ilgos. Greitai bėga.

- _____

9. Sudaryk ir parašyk sakinius.

Auga graži, balta ramunė.

Linai mato _____

Senelis nemato _____

Jis neskina _____

Mergaitė džiaugiasi _____

10. Sudaryk ir parašyk taisyklingus sakinius. Parink tinkamus žodžius, esančius už brūkšnio.

Močiutė plauna mažą mėlyną puodelį.

Senelis nevalgo kieto rūgštaus _____

Jonukas neša šieną alkanam _____

Vaikai mokosi didelėje gražioje _____

Sode augo didelė, šakota _____

Tomas skaito storą spalvotą _____

mokykla
veršiukas
obuolys
puodelis
knyga
obelis

11. Perskaityk tekstą. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes. Nuspalvink berniuką taip, kaip aprašyta tekste.

Tomukas apsirengė. Jis apsivilko dryžuotą megztinį, apsimovė rud kelnis, apsiavė juod bat. Po to jis užsimovė mėlyn kepur ir raštuot pirštin, užsirišo gelton šalik. Rankoje berniukas laiko odin kuprin.

Parašyk, koks Tomuko megztinis, šalikas, kokios kelnės, pirštinės, kokie batai, kokia kepurė, kuprinė.

Tomuko megztinis dryžuotas,

12. Perskaityk tekstą ir pagalvok, kuo jis neįprastas.

Iš tolimos šiaurės parskrido raudona gulbė. Ji nusileido į geltoną ežerą. Plaukia sau gulbė, sukinėja trumpą kaklą, mosuoja trumpais sparneliais.

Staiga prieš gulbę iššoko juodas karosas. Gulbė išsigando. Karosas išsižiojo ir prarijo gulbę.

Pabaik pradėtus sakinius.

Gulbė ne raudona, o balta.

Gulbė parskrido ne iš tolimos šiaurės, o

Ežeras ne geltonas, bet

Gulbės kaklas ne trumpas, o

Gulbės sparnai ne trumpi, o

Karosas ne juodas, bet

Ne karosas prarijo gulbę, bet

13. Perskaityk tekstą. Įrašyk praleistas būdvardžių ir daiktavardžių galūnes. Nuspalvink Raudonkepuraitę taip, kaip aprašyta tekste.

Raudonkepuraitė apsirengė. Ji apsivilko rausva palaidine ir raudon____ liemen____, užsivilko taškuot____ sijon____, užsirišo languot____ prijuost____. Mergaitė apsimovė balt____ kojįn____, apsiavė raud____ bat____, užsidėjo raudon____ skrybėlait____.

Rankoje Raudonkepuraitė laiko pint____ krepšel____, kuriame yra skan____ bandel____.

Nuspalvink Raudonkepuraitę. Parašyk, kokiomis spalvomis nuspalvinai piešinį?

Raudonkepuraitės palaidinė rausva,

14. Sudaryk ir parašyk taisyklingus sakinius. Parink tinkamus žodžių junginius, esančius už brūkšnio.

Saulės spinduliai nutirpdė balta sniegą.
Julius su tėveliu nuėjo į _____
Jurgita džiaugiasi _____
Sigutės senelė pasekė _____
Kregždės susisuko lizdą po _____

gūdi giria
baltas sniegas
medinis tiltas
ilga ir graži pasaka
naujas paltas

15. Sudaryk ir parašyk taisyklingus sakinius.

Iš tolo nematyti mažo laivelio.
Upelyje plaukia _____
_____ reikia stiebų.
Tomukas papuošė _____ vėliavėle.
Džiaugiasi berniukas _____
Tomuko jūreiviai sėdi _____

mažas laivelis

16. Parašyk, kur yra skaičiais pažymėti daiktai, pavaizduoti paveikslėlyje. Pavartok būdvardžius ir prielinksnius ant, prie, virš.

Pavyzdys. Rudas vazonas stovi ant baltos palangės.

17. Sudaryk ir parašyk teisingus sakinius.

Ona ieško raudono bato.

Berniukas nemato _____

Lina dovanoja _____

Rimgailė duoda _____

Toma džiaugiasi _____

18. Parašyk, kur yra indai, rankšluostis, puodas, duoninė, staltiesė, lėkštė, višta, bulvės, ąsotis ir puodukas. Pavartok būdvardžius.

Pavyzdys. Kriauklėje sudėti nešvarūs indai.

19. Sudaryk ir parašyk teisingus sakinius.

Gandras ieško žalios varlės.

Kiškis graužia _____

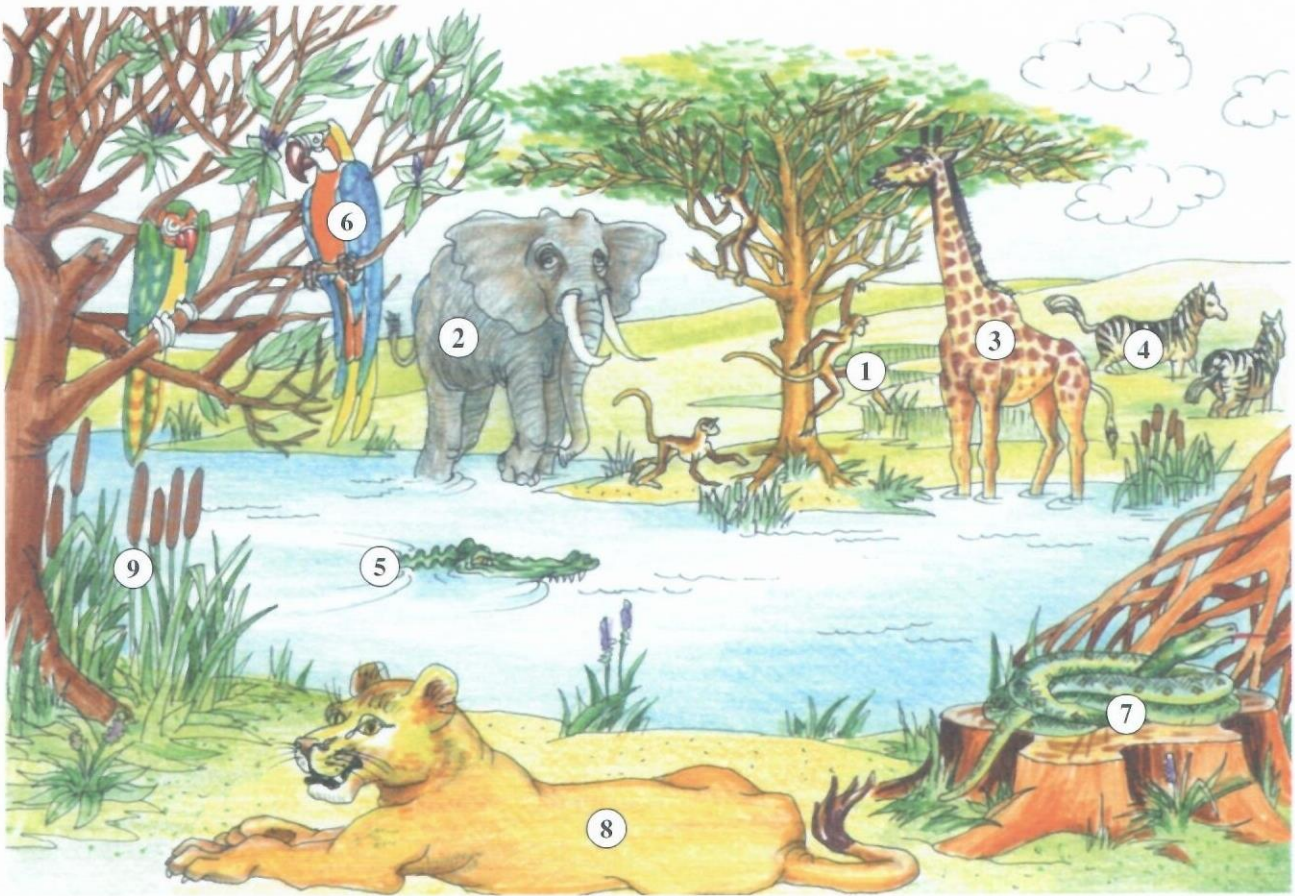
Karvė ganosi _____

Algis neša kaulą _____

Miške gyvena _____

Pavyzdys. Aukštame medyje tupi judri, ruda beždžionė.

Pavyzdys. Aukštame medyje tupi judri, ruda beždžionė.

Turinys

Būdvardžių galūnių lentelė	3
Užduotys būdvardžio vardininko linksniui įtvirtinti	4
Užduotys būdvardžio galininko linksniui įtvirtinti	17
Užduotys būdvardžio kilmininko linksniui įtvirtinti	22
Užduotys būdvardžio vietininko linksniui įtvirtinti	28
Užduotys būdvardžio naudininko linksniui įtvirtinti	33
Užduotys būdvardžio įnagininko linksniui įtvirtinti	38
Užduotys būdvardžio visiems linksniams įtvirtinti	43

Aldona Bitienė, Rūta Markauskienė
Jolita Uljanovienė

UŽDUOTYS BŪDVARĐŽIO LINKSNIAMS ĮTVIRTINTI

Pratybų sąsiuvinis

Dailininkai: Danutė Kudabienė, Vladas Kudaba
Leidykla "ŽUVĖDRA", Antakalnio 96-9, Vilnius
www.zuvedra.lt

Spausdino "ARX BALTICA" spaudos namai